

АКТУАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ ПО ПРОБЛЕМИТЕ НА ЗАЕТОСТТА И БЕЗРАБОТИЦАТА В БЪЛГАРИЯ

В началото на 2002 г. на книжния пазар се появи монографията на ст.н.с д-р Искра Белева. Актуалността на темата е безспорна поради значителния размер на безработицата в България и сложността на нейното регулиране с оглед понижаването ѝ. Анализираният проблем в книгата е изложен в предговор, две глави и заключение, като в началото тя е представена на читателя от ст. н. с. д-р Васил Цанов.

Целта, която авторката си поставя е “да проследи и анализира провежданата в последните десет години политика в сферата на търсенето и предлагането на труд. Резултатите от анализа ще обосноват оценките за ефективността на тази политика досега и бъдещите стъпки в контекста на обозримото присъединяване на страната към ЕС.” Анализите и оценките са направени с помощта на данни за периода 1990-2000 г.

В първа глава “Заетост и безработица в периода на преход: динамика и политика” са анализирани: динамиката на търсенето и предлагането на труд; политиката в сферата на търсенето и предлагането на труд; макроикономическата политика и нейното въздействие върху политиката в сферата на търсенето и предлагането на труд. Динамиката на търсенето на труд е изследвана чрез заетостта, безработицата, скритата заетост, структурните промени в търсенето на труд (по отрасли и форми на собственост) и качеството на работната сила, а на предлагането на труд - чрез броя на трудоспособното население и неговата икономическа активност. Съотношението между търсенето и предлагането на труд е нарушено драстично, в резултат на което е констатирана висока и устойчива дългосрочна безработица. Държавната политика в сферата на трудовия пазар през разглеждания период е изследвана чрез пасивните и активните намеси. Разкрито е влиянието на макроикономическата политика върху пазара на труда, политиките за неговата регулация и върху състоянието му. Анализирани са влиянията на либерализацията на цените, на външната търговия, на приватизацията – като процеси, а на икономическия растеж, инвестициите, вноса и износа, инфлацията и доходите – като равнища.

Във втора глава “Перспективи в развитието на политиката по заетостта и безработицата в България в контекста на присъединяването на страната към ЕС” е направена характеристика на единния европейски пазар на труда – на икономическия растеж, икономическата активност и заетост. Анализирана е степента на готовност на българския пазар на труда за присъединяването му към единния европейски пазар, като са маркирани и акцентите в

---

* *Искра Белева*. Политиката по заетостта и безработицата в България в преходния период. Анализи, оценки и перспективи. С., Академично издателство “Проф. Марин Дринов”, 2001, 115 с.

Отзиви

развитието на политиката по заетостта и безработицата в България с оглед на присъединяването – подобряване на възможностите и условията за равен старт в заетостта, съчетаване на нарастващата заетост с конкурентна структура на работната сила, повишаване икономическата активност на трудоспособното население, намаляване на безработицата.

В резултат от изследването, публикувано в книгата, са формулирани важни изводи, направени са ценни предложения за прилагане на политика в областта на регулацията на трудовия пазар в България, които биха довели до намаляване на безработицата и по-успешна адаптация към условията на пазара на труда в ЕС.

Книгата е полезна за научни работници, преподаватели и студенти, за специалисти в държавните управленски органи.

Проф. д-р ик. н Людмил Петков